

POSTANOWIENIE

Dnia 29 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie z zażalenia **M. T.**

na postanowienie prokuratora del. do Prokuratury Rejonowej Szczecin-Zachód w Szczecinie

z dnia 31 grudnia 2021 r., sygn. akt [...],

odmawiające wszczęcia śledztwa o czyn z art. 231 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 29 grudnia 2023 r.

wniosku Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu

na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu
w Trzciance.**

UZASADNIENIE

Prokurator delegowana do Prokuratury Rejonowej Szczecin-Zachód w Szczecinie postanowieniem z dnia 31 grudnia 2021 r., sygn. akt [...], na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. (brak znamion czynu zabronionego) odmówiła wszczęcia śledztwa „w sprawie mającego miejsce w nieustalonym dokładnie czasie, ale nie później niż do dnia 10 października 2021 r. w S. przekroczenia uprawnień przez sędziego Sądu Apelacyjnego w [...] poprzez bezprawne orzekanie w sprawach prowadzonych przed Sądem Apelacyjnym w [...], gdzie stroną była M. T., orzekanie pomimo

wadliwego powołania przez obecną KRS, oszukiwanie, bezprawną interpretację przepisów, a także mającego miejsce w dniu 9 września 2021 r. w sprawach I ACz [...], I ACz [...]1 odrzucenia zażaleń M. T. wobec nieuiszczenia przez nią stosownych opłat, czym działano na szkodę interesu publicznego oraz prywatnego M. T., tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k.”.

M. T. wniosła na to postanowienie zażalenie, które prokurator przyjęła i przekazała do rozpoznania właściwemu miejscowo Sądowi Rejonowemu Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie, z wnioskiem o utrzymanie w mocy zaskarżonego postanowienia.

Postanowieniem z dnia 29 września 2023 r., sygn. akt V Kp 246/22, Sąd Rejonowy Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie na podstawie art. 37 k.p.k. wystąpił do Sądu Najwyższego o rozważenie przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, mającemu siedzibę poza okręgiem Sądu Apelacyjnego w [...]. W uzasadnieniu wskazał, że „dobrem wymiaru sprawiedliwości jest niewątpliwie dobre imię, rozumiane jako rzetelność przy rozpoznawaniu sprawy”, a „stawiane przez skarżącą zarzuty dotyczą sędziego sądu nadzrędnego nad sądem, który ma rozpoznać zażalenie”. Zdaniem Sądu „w tej sytuacji jej (sprawy – dopisek SN) rozstrzygnięcie, zwłaszcza gdyby było niepomysłne dla skarżącej, mogłoby rodzić u niej podejrzenie o nierzetelności przy jej rozpoznawaniu (takie podejrzenia skarżąca już wygłaszała, co wynika z lektury jej pism procesowych) i kierowanie się interesem osobistym lub towarzyskim, a takie prowokować ją do składania kolejnych zawiadomień o popełnieniu przestępstwa przez kolejnych sędziów i prokuratorów”. Sąd nadmienił, że M. T. już wcześniej w pismach procesowych wyrażała podejrzenia co do rzetelności rozpoznawania dotyczących jej spraw.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wystąpienie Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie zasługuje na uwzględnienie.

W judykaturze prezentowane jest ugruntowane stanowisko, wedle którego unormowanie zawarte w art. 37 k.p.k. ma wyjątkowy charakter. Jego wykładnia winna być dokonywana restryktywnie, a zbyt częste korzystanie z tej instytucji może wręcz podważać autorytet wymiaru sprawiedliwości. Innymi słowy

przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi w trybie art. 37 k.p.k. aktualizuje się dopiero wówczas, gdy nie ma innej podstawy procesowej dla realizacji dobra wymiaru sprawiedliwości.

Wypada uznać, że w przedmiotowej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za postąpieniem po myśli wymienionego przepisu. Sąd właściwy miejscowo, rozpoznając zażalenie M. T. musiałby bowiem ocenić prawidłowość decyzji prokuratora o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie sugerowanego przez autorkę zażalenia przestępstwa mającego być popełnionym przez sędziego Sąd Apelacyjny w [...], tj. sądu pośrednio nadzrędnego nad sądem właściwym. Niezależnie od przekonania Sądu Najwyższego, że sąd ten zachowałby w toku postępowania pełny obiektywizm, w razie pozostawienia sprawy w jego kognicji jest wysoce prawdopodobne pojawienie się, zwłaszcza u autorki zażalenia, w pewnym stopniu mających cechę racjonalności przypuszczeń o braku pełnej bezstronności orzekającego sądu i obaw, że przy wydawaniu rozstrzygnięcia będzie kierował się nie tylko merytorycznymi, wynikającymi ze zgromadzonego w aktach materiału, powodami. Jakkolwiek nie jest to okoliczność decydująca, jest faktem, że w aktach sprawy znajdują się pisma M. T., w których wyraża ona brak zaufania do organów wymiaru sprawiedliwości z terenu S. Ubiegała się o wyłączenie od udziału w sprawie sędziów Sądu Rejonowego Szczecin-Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie, twierdząc, że Sąd ten „nie jest bezstronny, nie jest niezależny i nie jest niezawisły. Wszyscy podlegają ścigającemu mnie Prezesowi Sądu Okręgowego w S. (...) i wykonują jego polecenia blokowania mojego skarżenia”, jak też, że sędziowie „pracują pod rozkazami i wpływem ścigającej mnie Prezes Sądu Apelacyjnego w [...] (...) i jej otoczenia, i nikt z tych sędziów nie dopuści do żadnego bezstronnego rozpatrzenia żadnej sprawy”. W związku z tym żądała „skierowania sprawy do Sądu Najwyższego w celu wyznaczenia innego Sądu w Kraju”. Ponownie zastrzegając, że nie wola strony postępowania jest istotnym czynnikiem przy podejmowaniu decyzji w trybie art. 37 k.p.k., należało uznać, że w sytuacji, gdy rozstrzygnięciem, które ma być wydane w sprawie jest zainteresowany sędzia sądu nadzrędnego nad sądem miejscowo właściwym, dobro wymiaru sprawiedliwości, które wyraża się m.in. zapobieganiu chociażby niesłusznym, ale mającym cechę racjonalności supozycji o ograniczonej zdolności sądu właściwego do obiektywnego rozpoznania

sprawy, przemawia za przekazaniem sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy przekazał niniejszą sprawę do rozpoznania położonemu poza apelacją [...] Sądowi Rejonowemu w Trzciance.

[J.J.]

[ał]